

ולנטין קראסנוגורוב (פיינברג)

תענוגות הנישואין

ניסיון למצוא מצחיק בעצוב
עם הפסקה אחת בשביל הרהורים

Contacts:

Valentin Krasnogorov

<http://krasnogorov.com/>

tel. +7-951-689-3-689 (972) 53-527-4146, (972) 53-527-4142

e-mail: valentin.krasnogorov@gmail.com

הדמויות

הבעל

חברו

האישה

חברתה

המערכה הראשונה

על הבימה דירתם של הבעל והאישה, סלון, חדר שינה, מטבח. חיי המשפחה נראים פה בברור. בין חפצי הריהוט הסלון - ארון גדול וקקטוס ענקי בעובי-עץ. בחדר-השינה - ארון בגדים, מיטה רחבה וראי גדול. המטבח מרוהט בסגנון מודרני.

בתחילת ההצגה נמצאים בסלון רק הבעל והחבר. החבר מקשיב בקור-רוח לדיבור הטרופי והנרגש של הבעל, הפוסע עצבנית בחדר, תוך כדי שהוא נתקל פעם אחר פעם בקקטוס.

בעל. שלישית: האופי שלה לגמרי בלתי-נסבל.

חבר. נו, אתה לא סוכר גם כן.

בעל. אתה תמיד עומד לצידה. רביעית. . .

חבר. אולי נרשום?

בעל. למה? אני זוכר את זה בעל פה. זה מודפס במוחי כך שאי-אפשר למחוק דבר. רביעית והעיקר. . . לא, זה לא העיקר, על העיקר אחר כך, אבל חשוב מאוד: היא בכלל לא מתעניינת בחיי. אני אומר לה: יש לי בעיות בעבודה, והיא לי: לא יכולה למצוא שפתון שמתאים לי. ככה אנחנו חיים. מה שמשותף לנו זה שאנחנו ממינים שונים.

חבר. גמרת?

בעל. רק התחלתי. חמישית: היא לא יודעת בכלל איך לחנך את הילד. רק צף-צף-צף וצוף-צוף-צוף כל הזמן. ואתה חושב שזה בגלל טוב-הלב שלה? לא מינה ולא מקיצתה!

חבר. מה אתה רוצה, אם זו אם.

בעל. לא אם אלא דוגרת. בשבילה חשוב רק להכניס לפיו של הילד חלב יותר ככול האפשר ולעטוף אותו יותר חם ככול האפשר. מה שאין כן אצל גרישקה. אצלו הדבר אחר לגמרי. . .

חבר. איזה גרישקה?

בעל. מה, אתה לא מכיר את גרישקה?

חבר. אני שומע עליו בפעם הראשונה.

בעל. מה אתה מדבר! לא להכיר את גרישקה! אבל אין דבר, עוד תכיר אותנו, אדאג לזאת. איך שאשתו מחנכת את ילדם - ממש נעים לראות.

חבר. על גרישקה בפעם אחרת.

בעל. שישית. . . לעזאזל!

חבר. מה קרה?

בעל. נדקרתני. הקקטוס המחורבן. . . (מכה ברגלו את הצמח).

חבר. תפסיק כבר להתרוצץ.

בעל. היכן עמדנו? . . אהה, כן. . . שישית.

חבר. שביעית.

בעל. שישית.

חבר. לעזאזל אתך, שיהיה שישית.

בעל. שישית והעיקר. . . לא, לא העיקר, אבל חשוב מאוד. . . אינך תופס? הקרובים שלה.

חבר. זאת אומרת, החותנת?

בעל. על החותנת איני אפילו מדבר, העונש הזה ניתן לכול אדם. אבל לאשתי יש עוד אלף-אלפי קרובים, וכולם מלמדים אותי איך צריך לחיות. אין אף ערב פנוי - כל פעם יום הולדת אצל דודה שמודה איזושהי. וחוף מזה, כל מיני חברות ובעליהן של החברות. . . אתה נשוי לכאורה לאישה אחת, אבל עליך לחיות עם הכנופיה השלימה.

חבר. נדמה לי, שגם לך יש קרובים.

בעל. אין מה להשוות - את הקרובים שלי לשלה. (נאנח). הנה גרישקה - יש לו מהקרובים של אשתו רק חותנת, והיא גרה ספק באוסטרליה ספק באוסטריה. (פוסע לכאן ולכאן בחדר, אבל משתדל בזהירות להימנע מהקקטוס). וכאילו להכעיס, אני רעב.

חבר. אולי נפתח בקבוקון?

בעל. עכשיו לא נוח. נחכה.

חבר. (מאוכזב.) טוב, נחכה. מה שביעית?

בעל. שביעית. . . . אולי באמת נרשום?

חבר. האם אתה זוכר הכול לפי סעיפים?

בעל. בוודאי! אתה רוצה שאחזור?

חבר. (נבהל.) לא כדאי.

בעל. אני יכול. (בהתלהבות.) ראשית. . .

חבר. לא כדאי. מוטב "שביעית".

בעל. טוב. שביעית והעיקר - הפעם באמת העיקר: אינה אוהבת אותי. אנחנו כולנו מטפטפים כל הזמן: חובה, אחריות, סובלנות, פשרה, אין אנשים אידיאליים, צריך לקבל את החיים כפי שהם וכדומה, אבל, אם באמת נהרהר בדבר - אם אנו חיים אתה בלי אהבה - האם איננו נבלים? (שוב נתקל בקקטוס ובכעס מכה אותו ברגל.)

חבר. אבל, חביבי, מה שייכת אהבה לכאן? מוזר אפילו לשמוע זאת. אהבה היא עניין של שניים, ואילו נישואין - תפקיד ציבורי.

בעל. יתכן. אבל אני לא יכול ככה. הנה, אתה רואה את הקקטוס? תגיד, בשביל מה לה המפלצת הזאת? תגיד, בשביל מה? נו? בשביל מה? נגמר!! אני מתגרש!

חבר. אל תכעס כל-כך.

בעל. מספיק לי.

חבר. רבתם היום, נכון?

בעל. מה פתאום? נו. . . ככה. . . קצת.

חבר. ביום כזה? ביום חג שלכם?

בעל. בני זוג רבים כרגיל בימי חג וחופש. ואנחנו - גם בימי חול וגם בימי חופש. אבל עכשיו, הכול נגמר.

חבר. מספיק לכעוס. הרי גם בשנה שעברה עמדת להתגרש, אבל חזרת בך.

בעל. הפעם - החלטת שאין-ממנה-חזרה. ואל תעיז לשכנע אותי שלא אעשה זאת.

חבר. איני אפילו מתכוון. הרי אין ברירה. . .

בעל. דווקא יש. הרי ביקשתי ממך לבוא קצת יותר מוקדם, כדי להתייעץ.

חבר. על מה?

בעל. נו... להיפרד ממנה או לא.

חבר. על מה יש כאן להתייעץ? אם החלטת כבר החלטת שאין-ממנה-חזרה, אז תתגרש.

בעל. והילד? להשאיר אותו לקרתנית הזאת, כדי שתחנך אותו בצלמה ובדמותה?

חבר. אז אל תתגרש.

בעל. (במרירות). "אל תתגרש". כמובן, הילד זה הילד, אבל גם אני רוצה קצת אושר. או אין לי זכות?

חבר. יש.

בעל. אתה, כמובן, תגיד, שהילד זקוק לאב.

חבר. אגיד.

בעל. ואני אענה לך, שאם לא אצא מהסיוט הזה, אקבל התקף לב או אתחיל לשתות ואגמור את חיי מתחת לגשר. ולאיזה אב זקוק הילד - לחי או למת?

חבר. לחי.

בעל. ומה יותר גרוע בשביל הילד - לראות את ההורים נפרדים או לחיות בתוך מתיחות ומריבות נצחיות?

חבר. (מהרהר). אז תתגרש.

בעל. (במרירות). להתגרש זה הפשוט ביותר. אך איפה אגור? הרי רק לא מזמן הסתדרתי, קניתי דירה... אגב, איך נראית לך הדירה? בכלל לא רע, נכון?

חבר. הדירה מאה אחוז.

בעל. תראה, התקנתי בר בארון. (מצייג ברצון את הבר). כשאתה פותח את המכסה - נדלקת מנורה. תלחץ על כפתור - מופיע בקבוק.

חבר. עשוי ממש בחכמה.

בעל. תכננתי הכול בעצמי.

חבר. אולי נשתה כעת?

בעל. יותר מאוחר, כשנשב לשולחן. (סוגר את הבר. החבר נאנח). אין לי מזל, זקן. הסתדרתי פחות או יותר, קניתי כל מיני דברים, אפילו עבור המכונית כמעט גמרת לי שלם, ומה יהיה עכשיו? אני כבר לא בן שמונה-עשרה, כדי להתחיל להתחלה.

חבר. אז אל תתגרש.

בעל. זאת אומרת, להתענות כל חיי? לא, איני יכול יותר! יש גבול! (מטפס על כיסא).

אתלה את עצמי! מייד, במקום הזה! יש לך חבל?

חבר. יש. (מוציא מתיקו חתיכת חבל ומושיט אותה לבעל. הוא מתבונן ובודק את החבל בעניין רב.) החבל מצוין. איפה השגת אותו?

חבר. בחנות, שבפינה.

בעל. כמה שילמת?

חבר. חמישים וחמישה.

בעל. גם אנחנו צריכים לקנות משהו כזה, כדי לתלות כביסה. (נוזר לפתע.) לעזאזל, מה אני אומר? שהיא עצמה תחשוב על חבל וכביסה!

חבר. אז תתגרש.

בעל. כן אתגרש. מה שלא טוב - אנשים יתחילו לשפוט ולטפטף. תגיד, מה שאתה רוצה, אבל בגירושין יש איזו בושה. . . נו, לך אין צורך להסביר - אתה בעצמו גרוש.

חבר. כן, אחי, אינם מברכים אותי על זאת.

בעל. מעניין, למה.

חבר. מה אתה רוצה? משפחה - הריהי תא של החברה. כשאתה הורס את המשפחה - אתה הורס את החברה. לכן היא לא מאשרת את זה. חוץ מזה, כל גירושין זה כישלון אישי. בגלל זה אינם מברכים.

בעל. אינך יכול לתאר איזה טר-טר-רם יתחולל! כול הקרובים שלה יגיעו בריצה. ושלי גם כן.

חבר. זה תמיד ככה. כדי לעזור - אף איש, וכדי להפריע - לכולם יש עניין וזמן.

בעל. (מגלגל עיניו ומחקה קול אחר.) "אלוהים אדירים!- תגיד הדודה של בת-דודה, - הרי חיייתם כל כך יפה!" (בקול שלו.) ואילו ידעה, הקשקשנית הזאת, כמה כוח הושקע כדי להעמיד פנים! אני אגיד לך: נישואין מאושרים הם אשליה אופטית: מבחוץ נראה שישנם, אבל מבפנים - אינם. פשוט אחדים מסתירים מריבתם יותר טוב, ואחרים - פחות טוב. (עצוב.) אגיד לך בגילוי לב: אם כל הכנופיה תלחץ עלי, לא אעמוד בפניהם. אני בן אדם חלש.

חבר. אז אל תתגרש.

בעל. עצותיך יפות - פעם "תתגרש, פעם "אל תתגרש". מה אתה חושב באמת?

חבר. אתה רוצה את האמת?

בעל. כן, בוודאי.

חבר. לא תגיד לאף איש?

בעל. למי ולמה אגיד?

חבר. אתה מבטיח?

בעל. כן.

חבר. אל תתגרש.

בעל. למה?

חבר. בגלל אלף סיבות, והעיקר - עדיין אינך בשל.

בעל. מה זאת אומרת?

חבר. זאת אומרת אינך מוכן. אם אתה עוד מתייעץ על הנושא הזה, אז עוד מוקדם.

בעל. כך אתה חושב?

חבר. תאר לעצמך, למשל, שביתך עולה באש. מה תעשה? תברח מהר, בלי להביט אחריך או תזמין חברים להתייעץ בס? "מצד אחד אינני רוצה להישרף, מצד שני חבל לי על השולחן". כל עוד אינך מרגיש, שאתה בוער, נחנק, אבוד, אז תסבול.

בעל. ואם אני לא רוצה, לא יכול לסבול?

חבר. מה אתה מתנפח? כל איש או התגרש פעם, או גרוש עכשיו, או רוצה להתגרש, או ירצה בעתיד. אז אל תחשוב, שאתה האומלל היחידי בעולם. אצל כולם אותו דבר. אבל לך שבעה סעיפים, ולהם שבעים.

בעל. ולי שבע-מאות! פשוט לא הספקתי לפרט את כולם! הנה, שמע. שמינית. . .

חבר. אין צורך.

בעל. לא, אני אגיד.

חבר. לא כדאי.

בעל. שמינית. . .

חבר. עזוב את זה.

בעל. בקיצור, החלטתי. הנה עתה תבוא, ואגלה לה הכול. לחתוך ולגמור.

חבר. ביום כזה? לא כדאי להרעיל את החג.

בעל. זה לא חג, אלא יום-שנת האבל. נגמר!

חבר. אחר כך תתחרט.

בעל. הנה אתה אומר - אש ועוד דברים כאלה. אבל אתה יודע למה אני סובל? מפני שאני כבר לא איש, אלא גווייה מפוחמת. אני - בית קברות. כל חלומותיי, תכניותיי, תקוותי - הכול נקבר. *(מתרגש יותר ויותר)*. אבל עוד אפרוץ מכאן! מייד כשהיא תבוא, אגיד לה, ש... .

האישה נכנסת. היא צעירה ויפה. בידיה חבילות, שקיות, קופסאות וכדורסל. הידידים משתתקים במבוכה.

אישה. *(מנשקת לבעלה)*. אני מברכת אותך, יקירי. זה בשבילך. *(מוסרת לו את הכדור הסל)*.

בעל. בשביל מה לי הכדור?

אישה. ביום כזה היה לי חשק לתת לך במתנה משהו גברי. נעים להרגיש על ידך גבר אמיתי. לפחות, אומרים, שכן.

בעל. הרי איני משחק בכדורסל.

אישה. כן? אתה מדבר עליו כל כך הרבה... . חשבת, שאתה משחק. *(לחבר)*. ערב טוב.

חבר. אני מברך אתכם. *(מוציא מהתיק פרחים ונותן אותם לאישה)*.

אישה. תודה. אתה חביב מאוד. לא כמו אחרים.

בעל. *(לחבר)*. רצית, נדמה לי, לצאת לרגע כדי לעשן?

חבר. אני? ? הא, כן... . *(בקול נמוך)*. אל תמהר, תצטער.

בעל. *(בקול רם)*. לתת לך סיגריה?

חבר. תודה. יש לי. *(יוצא)*.

בעל. *(בהססנות)*. אני רוצה לדבר אתך.

אישה. גם אני רוצה לדבר אתך.

בעל. את יודעת, שאני... . שאנחנו... .

אישה. *(נכנסת לדבריו)*. קנית יין?

בעל. לא.

אישה. אבל ביקשתי ממך!

בעל. לא היה לי זמן.

אישה. מעניין במה היית עסוק.

בעל. חיפשתי לך מתנה.

אישה. מצאת?

בעל. כן. אבל לא בזה העניין. חשבתי הרבה על... .

אישה. (מפסיקה.) גם אני חושבת – מה קנית לי? בושם?

בעל. לא, לא בושם.

אישה. אז מה? שעון?

בעל. לא. את לי, משהו גברי, ואני לך - משהו נשי.

אישה. סיר?

בעל. לא. תדעי אחר כך. אבל עכשיו לא בזה העניין. חשבתי הרבה והגעתי למסקנה – שאנחנו... .

אישה. יקירי, נדחה את המסקנות למחר. היום אין לנו פנאי.

בעל. אבל צריך פעם... .

אישה. כן צריך. אבל לא עכשיו. מוטב, שתראה לי את מתנתך.

בעל. (מוציא חבילה ללא רצון.) שום דבר מיוחד.

אישה. (פותחת את החבילה ומגלה בה חזייה.) איזה יופי! הצבע האהוב שלי! אמדוד אותו מייד, בסדר? (פושטת את שמלתה.)

בעל. ובכול זאת, תקשיבי לי. ההחלטה שלי לא תהיה בלתי צפויה עבורך, מפני שכך או אחרת... .

אישה. (בחזייה החדשה.) נו, איך?

בעל. יפה מאוד.

אישה. אני מוצאת חן בעיניך?

בעל. (הכדור עוד בידיו «בשוויון, רוח»). כן.

אישה. (מחבקת ומנשקת אותו.) תודה.

בעל. (בחביבוקה של אשתו.) על לא דבר. אני רוצה להגיד... .

אישה. (סוגרת את פיו בנשיקה.) אל תגיד שום דבר.

האישה מחבקת את בעלה בחזקה. הוא מפיל את הכדור, ושלא

מרצון מחבק אותה בתשובה.

בעל. באמת הולמת לך.

אישה. לא גדולה מדי? (הרגליים וכתפיים שלה נראות יפות מאוד.)

בעל. בדיוק כמו שצריך. (מושך אותה אליו.) הדלת נעלה?

אישה. לא.

בעל. אולי ננעלה?

אישה. והאורחים?

בעל. יחכו.

אישה. לא נעים.

בעל. שטויות.

אישה. רצית לדבר אתי.

בעל. אחר כך.

אישה. אולי נדבר?

בעל. לא עכשיו.

אישה. מצלצלים.

בעל. נדמה לך.

אישה. דופקים.

בעל. אני לא שומע.

החבר נכנס.

חבר. (משתעל.) לא הפרעתי?

אישה. (תוך כדי סידור עצמה.) מה פתאום?

בעל. חברים נמצאים כאן.

אישה. (תוך כדי יציאתה לבעלה.) אל תשכח את היין.

היא יוצאת לחדר-השינה ומתלבשת בהקפדה לפני הראי.

חבר. נו?

בעל. מה נו?

חבר. דיברת?

בעל. לא הספקתי.

חבר. למה?

בעל. ככה. . .

חבר. שנית את דעתך?

בעל. אני שנית את דעתי? אתה בכלל לא מכיר אותי. פשוט היא ערומה כמו נחש.

חבר. מה היא אמרת לך?

בעל. שום דבר.

חבר. ואתה לה?

בעל. שום דבר. בשביל מה? הכול ברור בלי דיבורים. הכי טוב לעזוב את הכול מיד.
(לובש כובע ומעיל.)

חבר. אתה מתכוון ברצינות?

בעל. חשבת שאני מתלוצץ? (עומד לצאת.)

חבר. לאן אתה הולך?

בעל. לקנות יין. היא ביקשה. אחזור בקרוב. (יוצא.)

האישה חוזרת מחדר השינה. אתנחמא.

אישה. נו?

חבר. (בקול לא בטוח.) מה "נו"?

אישה. על מה דיברתם לפני שבאתי?

חבר. על דברים רבים.

אישה. אל תתחמק. הרי אני יודעת, ששוב הוא קשקש על הגירושין.

חבר. אם את יודעת, אז למה לשאול?

אישה. על מה פטפט הוא, לא מעניין לי בכלל. אבל אני רוצה מאוד לדעת, מה ענית לו
אתה.

החבר שותק.

כמובן, שכנעת אותו לא להתגרש. נכון?

החבר מושך בכתפיו.

אני שואלת אותך - נכון?

חבר. די נכון.

- אישה.** תנסה עכשיו להגיד, שיש לך מצפון. (בשתיקה מוציאה מפה.) עזור.
- חבר.** (עוזר לכסות את השולחן.) מה עוד יכולתי לעשות? הרי את יודעת— איך שהוא מתרגש.
- אישה.** היית יכול לשכנע אותו שיתגרש. הוא בעצמו לא יעז לעולם.
- חבר.** איך יכולתי. . .
- אישה.** (מכניסה בידי כוסיות.) תעמיד את זה על השולחן.
- חבר.** כמה נהיה?
- אישה.** ארבעתנו.
- חבר.** למה כל כך מעט?
- אישה.** התאריך לא עגול, וחוץ מזה אין כסף. בוא, נזיז את השולחן.
- חבר.** הקקטוס יפריע. אולי נזיז גם אותו?
- אישה.** שיעמוד במקום שהוא עומד.
- חבר.** (מסדר את הכוסיות על השולחן.) מי יהיה הרביעי?
- אישה.** חברה לעבודה. היא חדשה. תמצא חן בעיניך. אתה יכול לחזור אחריה.
- חבר.** את מרשה?
- אישה.** זה יותר טוב מאשר לתת לבעלי עצות אידיוטיות. בעניין הזה אתה מתנהג כנבל שפל.
- חבר.** רצוי שתתבטאי באופן עדין יותר.
- אישה.** מה, פגעתי בציפור, נפשך?
- חבר.** בכלל לא.
- אישה.** קלעתי אל המטרה, והנה התעופפת.
- חבר.** הרי יש לי זכות לרצות, שיהיה לו טוב.
- אישה.** ולי?
- חבר.** גם לך. אבל אתו למדתי בכיתה אחת.
- אישה.** ואתי?
- חבר.** גם אתך. אבל הוא, בכול זאת, החבר שלי.
- אישה.** ואני?

חבר. את? לא בדיוק.

אישה. ומי אני לך?

חבר. את? אינני יודע, איך להגיד. . .

אישה. דבר, אל תתבייש. זאת לא מילת, קללה.

חבר. נו. . . חברה.

אישה. נפלא, כמה נחמד מצידך!

חבר. תשמעי. . . (הוא רוצה לחבק אותה.)

אישה. (שמה בידי צלחות.) תחזיק.

חבר. בשביל מה?

אישה. כדי להחזיק.

חבר. לדעתך, כשהוא קילל אותך ללא סיבה, הייתי צריך להסכים?

אישה. כל עוד יש לנו, לי ולך, היחסים, שיש לנו, אתה לפחות צריך להעמיד פנים, שאתה רוצה לראות אותי חופשיה. ואתה חושש יותר מכול, שאהיה פתאום בלתי נשואה.

חבר. (מתנגד ללא בהתלהבות.) נו, למה. . .

אישה. (בתוקף.) מפני ש «חברה» נשואה יותר נוחה. היא לא מפריעה, לא נדבקת, לא

לוקחת ממך יותר מדי זמן, לא שוללת ממך מנוחה, לא מתערבת בענייניך, לא

פוגעת בחופש יקר, הערך שלך. היא פשוט עושה, מה שנדרש ממנה, ונעלמת עד

הפגישה הבאה. והעיקר. . .

חבר. תרגעי.

אישה. . . . והעיקר, אפשר להעמיד פנים, שאתה מוכן להיות עמה לנצח, אבל, מה

לעשות, היא, אללי, אינה חופשיה.

חבר. תפסיקי.

אישה. הרי אני יודעת, שרצונך הגדול ביותר היא לא להתחתן. ובמיוחד אתי.

חבר. היה לי ניסיון מר, את יודעת.

אישה. תירוץ נפלא.

חבר. נשבר לי לגמרי מהנישואין האלה.

אישה. מלים. אינני מאמינה בך.

חבר. ואני לא מאמין בך. הרי ראיתי מה שעשיתם פה.

אישה. אלוהים אדירים, איזה פשע! תפסו אותי עם הבעל שלי!

חבר. ניסית לשכנע אותי שאת לא שוכבת אתו.

אישה. אתה מנסה להעמיד פנים שאתה מקנא?

חבר. אינני מעמיד פנים, אלא באמת מקנא.

אישה. באמת?

חבר. באמת.

אישה. תגייד לי רק מלה אחת, ואעזוב אותך. אתה רוצה?

חבר. מ-מ. . .

אישה. נבהלת?

חבר. אל תחשבי, שאני מסרב. פשוט צריך לחכות. קצת.

אישה. לחכות למה?

חבר. כל דבר צריך להתייצב, להתגבש, להתבגר. . . ואחר כך, אולי, יסתדר בעצמו.

אישה. אז בוא נסכים: אם אצלך הדבר לא יתייצב ולא יסתדר הערב, אז תדע, שהכול

נגמר בינך לביני. הבנת? הערב!

בעל. (נכנס.) מה הערב?

חבר. התאריך. (נותן לבעל את הצלחות.) תחזיק.

בעל. בשביל מה?

חבר. כדי להחזיק. (יוצא.)

בעל. מה אתו?

אישה. (ברוגז.) מאין לי לדעת? איפה היין?

בעל. (נכלם.) בחנות.

אישה. מה, לא קנית?

בעל. החנויות כבר סגורות. את לא רואה מה השעה?

אישה. אפילו את זה אינך יכול לעשות. גבר אמיתי, אין מה להגייד.

הבעל שותק.

היית יכול ללבוש משהו הגון. למרות הכול - התאריך.

בעל. עבור מי? איננו מחכים לאורחים.

אישה. (ברוגז.) לא עבור האורחים, אלא עבורי.

שתיקה. החבר נכנס. הוא מרגיש את אוירת מריבה.

חבר. אני, בעצם, רוצה לתת לכם מתנה קטנה לתאריך שלכם. (מוציא מהתיק שלו שני בקבוקים יפים.)

אישה. זה באמת בעתו! (לבעל.) תלמד.

בעל. תודה, זקן. חילצת אותי מצרה.

אישה. טוב. אני הולכת לעשות עוגה.

בעל. לעזור לך?

אישה. (ברוגז.) אין צורך. (יוצאת למטבח ומתחילה את ההכנות לסעודה. תנועותיה מגלות את מצב רוחה.)

חבר. שוב רבתם?

בעל. כמו תמיד.

חבר. (בזהירות.) לא דיברת על הגירושין?

בעל. כרגע לא. (מוציא מהארון עניבה.)

חבר. לא כדאי לך.

בעל. (בהתלהבות.) ואם אני רוצה ליהנות מקצת חופש?

חבר. מוטב שנהנה מקצת וודקה.

בעל. אינני רוצה.

חבר. קצת.

בעל. אתה יודע, אינני אוהב את הטיפה המרה.

חבר. קצת.

בעל. לא. אני מעדיף שלא. אני חושב רק על דבר אחד: איך להשתחרר מבית-הכלא הזה.

אני מוכן תכף ומיד להיכנס לעניבה. (מהדק את העניבה.)

חבר. אסור לך להשתחרר. פשוט מתא אחד תעבור לתא אחר. כולם חולמים לצאת לחופש והולכים לאישה אחרת.

בעל. לדעתך, אין אפשרויות אחרות?

חבר. אין. אפשר רק להיכנס בברית-הנישואין, אבל לצאת ממנה אי-אפשר. אתה יכול למלט רק מבת-זוג אחת או אחרת, אבל מהנישואין עצמם - לעולם לא. הצרה אינה בבת-הזוג, אלא בנישואין. לא מזמן מדען אחד, באמצעות תרמודינאמיקה, הוכיח כמו שתיים כפול שתיים, שתוצאה נורמאלית של נישואין הם גירושין. הנה אתה מתענה, מנסה, מניח שאין לך מזל, אבל למעשה זה חוק. אין מה לעשות.

בעל. יוצא מזה, שבעיני המשפחתי הזה אשמה לא האישה, אלא התרמודינאמיקה?

חבר. תתאר לך, שעל שולחן עומד קומקום. הוא יכול להתחמם בעצמו?

בעל. וודאי, שלא.

חבר. הנה, הנישואין - כמו הקומקום. הם יכולים רק להתקרר. חוק טבע. שאלה של זמן. המדען הזה הגיש גם מספרים: יותר מרבע מכלל הנישואין נגמרים בגירושין. ומן החלק האחר - רק שליש מאושר.

בעל. לא יכול להיות!

חבר. סטטיסטיקה. חשבת, שרק אתה יחיד מתענה כך?

בעל. אז למה אנשים מתחתנים?

חבר. כל אחד מניח שהוא יוצא מהכלל. (אתנחתא.) האם תהיה מוסיקה?

בעל. כן, למה לא. (מוציא מקלט, מנקה אותו מאבק ומפעיל אותו. נגינה שקטה נשמעת.)

אתה יודע, בלא קשר אל המדען, עלו בראשי אותן מחשבות. לפעמים, אני רואה ברחוב אישה - צעירה, מקסימה, - אני מסתכל בה, מתמוגג כמובן, וחושב: האם גם היא נמאסה על מישהו?

חבר. חוק הטבע. שאלה של זמן.

בעל. כמה אנשים אולי מתענים ככה בבתיהם. מיליונים. . . אתה בעצמך פחדת להתגרש?

חבר. וודאי, שכן.

בעל. אז איך העזת?

חבר. אשתי הציקה. . . לא יכולתי לסבול עוד.

בעל. האם הייתה גרועה משלי?

חבר. מה אתה מדבר? נשים, כשליך, צריך עוד לחפש. פשוט יש ביניכם אי-התאמה.

בעל. אי, התאמה. . . הנה, גרישקה. . . הוא אפילו לא יודע מלים כאלה. ולמה? מפני שאשתו - מלכה. עבורו למדה לנהוג באופנוע.

חבר. ומה רע יש באשתך?

בעל. יכול להיות, שהיא לא רעה בכלל. יותר על כן, לפני שהתחתנו, היא אפילו מצאה חן בעיני. יכול להיות, שגם עכשיו היא מוצאת חן בעיניו של מישהו.

חבר. אישה כמות הירח. היא תמיד פונה אליך בצד אחד. מצידה האחר, יכול להיות, שהיא מושכת, אבל אתה לא רואה אותו. אולי, יש לאשתך חסרונות קטנים. . .

בעל. (מפסיק). לנשים לא יכולים להיות חסרונות קטנים. כשהחיסרון הקטן ביותר חוזר עשרת אלפים פעם, הוא נעשה גדול מאוד.

חבר. כן. . . איך אומרים, אישה של מישהו – דבש, ואשתך, לענה מרה.

בעל. אשתך הייתה לענה?

חבר. אשתי? מסור חמוץ. מבוקר עד ערב שמעתי רק: דזיק-דזיק-דזיק-דזיק. . . אופיה הייתה - חס וחלילה.

בעל. וטמפרמנט?

חבר. כמו לדג קפוא.

בעל. אז למה התחתנת עמה?

חבר. למה מתחתנים כולם - בשל טיפשות.

בעל. לא כולם בשל טיפשות. רבים בגלל התחייבות.

חבר. גם זו טיפשות. ובכלל, לא אני נשאתי אותה, אלא היא אותי.

בעל. כידוע, הגברים הם היוזמים.

חבר. כשצריך לתפוס בחורה לערב או לשבוע, אז, כמובן, הגברים פעילים יותר, ואילו לכול החיים – אז, ללא ספק, נשים.

בעל. חבל, שלא הכרתי את אשתך.

חבר. לא הפסדת שום דבר.

בעל. אז מן הזמן שהוא אתה שונא נשים.

חבר. איני אוהב רעיות, אבל נגד נשים אין לי שום דבר.

בעל. מצאת, וודאי, יפיפייה בודדה איזושהי?

חבר. למה דווקא בודדה?

בעל. האם לא ברור? תמיד חופשיה, תמיד בשבילך, שום תסביכים. . .

חבר. אבל בודדות רוצות להתחתן. כך היא תהיה "תמיד בשבילך".

בעל. (נעצב.) אבל גם נשואות רוצות להתחתן.

חבר. (מחמיד.) זה נכון.

שתיקה.

בעל. מה שרע בנשים חופשיות הוא שהן אוהבות להוכיח ולהתלונן. למה אתה לא יוצא

אתה לקולנוע, ולא לביקור. . . ושאתה רוצה ממנה רק דבר אחד. . .

חבר. (מוסיף.) . . . ושהיא לא רוצה זמן גנוב, ונמאסו לה פגישות בחשאי ובסתר, ושהיא

רוצה לחיות כמו כולם. . .

בעל. הכול נכון כלשונוך. מלה במלה. מה, האם כבר אמרתי לך?

חבר. על מה?

בעל. (במבוכה.) נו. . . בכלל.

חבר. רגע, רגע. מה יכולת לאומר לי?

בעל. (מתחמק.) אני? שום דבר.

חבר. מה, אתה נפגש עם מישהו?

בעל. וודאי שלא. מה פתאום?

חבר. מזמן?

בעל. (במבוכה.) לא כל כך.

חבר. הנה בגלל זה התחלת לפטפט על הגירושין. . . אתה אומר, שהיא לא נשואה?

בעל. בעצם, כן. זאת אומרת, לא.

חבר. ואתה, כמובן, ראשך ורובך בה?

בעל. ראשי ורובי, איני יודע, אבל במידת מה. . . ובכלל, אפילו אולי חלקית עד מאוד.

חבר. ואתה, כמובן, עומד להתחתן?

בעל. מה, אני משוגע? (בקול אשם.) בעצם, כן—יש לי מחשבה כזאת.

חבר. אתה טיפש. עול אחד לא די לך?

בעל. אבל אתה אפילו לא מכיר אותה!

חבר. תודה לאל. אל תקווה, איני עומד לברך אתכם.

בעל. בכול מקרה, תראה אותה עכשיו.

חבר. עכשיו? אשתך אמרה, שהזמינה רק את חברתה.

בעל. היא ממש חברתה.

חבר. (נדהם.) אני מבין.

בעל. כן, אחי, דברים כאלה... עברה לעיר שלנו לא מזמן. עובדת עם אשתי... .

חבר. אני מבין.

אישה צעירה נכנסת.

בעל. הנה, זאת היא!

הבעל לוקח אותה בידה ומוביל אל החבר. הוא קם מכיסאו

לקראתה. הם מסתכלים אחד בשני במבט ארוך.

נא להכיר. חבר שלי... .

חברה. (מפסיקה.) אתה לא צריך להמשיך. (מושיטה את ידה לחבר.) נעים מאוד.

שמעתי עליך כל כך הרבה... .

חבר. (לוחץ את ידה, מבולבל.) נעים מאוד.

חברה. תיארתי אותך כאיש בכלל אחר. איני יודעת—למה.

חבר. התאכזבת?

חברה. הופתעתי לטובה.

בעל. אלך, אגיד לאשתי, שכולם התאספו.

הבעל יוצא למטבח ומודיע לאשתו שהחברה כבר באה. האישה

מסדרת את עצמה ברפרוף.

חבר. מאין הופעת?

חברה. עברתי.

חבר. איך הופעת בבית הזה?

חברה. מה, אסור לי?

חבר. הניחי לו.

חברה. זה לא עניינך.

חבר. טוב, אשתדל לפקוח את עיניו.

חברה. גם אני.

חבר. על מה את רומזת?

חברה. אשתו שיתפה אותי בדבר-מה. . . רק לא ידעתי שזה אתה. (בלגלוג.) חבר המשפחה.

חבר. חוץ מהכול, את גם סחטנית.

אתנחתא.

חברה. ובכן, נפגשנו בפעם הראשונה. בסדר?

נכנסים הבעל ואשתו.

אישה. (מתנשקת עם החברה.) סוף-סוף! כבר לא ידענו, מה לחשוב.

חברה. איזו שמלה יפה לך. . . כלה אמיתית.

אישה. שום דבר מיוחד. נא לשבת מיד לשולחן.

בעל. כן, הגיע הזמן לאכול. (מתיישב לשולחן.)

חבר. וגם לשתות. (מתיישב לשולחן.)

חברה. תראי לי קודם את דירתם. הרי עוד לא הייתי כאן.

אישה. מה יש להראות. . . לא מזמן עברנו עוד לא סידרנו.

חברה. בכול זאת מעניין. את הארון הזה קניתם או הזמנתם?

אישה. בעלי עשה אותו בעצמו.

בעל. (בצניעות.) עוד לא סיימתי.

חברה. ארון נפלא.

אישה. רגיל. מה יש בו?

חברה. תראי לי את חדר-השינה.

אישה. קודם נראה את המטבח. זהירות- אל תיגע בקקטוס! (הן הולכות למטבח.)

הנה. מוצא חן בעיניך?

חברה. (בקנאה.) מבריק.

אישה. בעלי עשה פה כל מיני דברים. . . מנדפים, וויס. . .

חברה. (מתבוננת ברהיטים.) מבריק.

בסלון.

בעל. נו, מה תגיד עליה?

החבר עושה תנוע בלתי מסוימת.

היא נחמדה, נכון?

חבר. כן.

בעל. ידעתי, שתתיידדו. היא מאה אחוז, נכון?

חבר. כן.

בעל. ובנוסף לזה גם יפהפייה. נכון?

חבר. כן.

בעל. ובניגוד לאשתי, תמיד עליזה. בינתיים, סבלה בחייה הרבה.

חבר. כן? מה קרה לה?

בעל. נישואין.

חבר. נו, הצרה הזאת קורה לנשים רבות.

בעל. אבל לא כול אישה נופל בחלקה בעל כמוהו.

חבר. (מושיט את ידו לבקבוק.) תסלח לי, אבל בכול זאת אשתה קצת.

בעל. בבקשה, בבקשה.

הנשים עוברות דרך הסלון.

אישה. ועכשיו לחדר-השינה. זהירות, הקקטוס! (לגברים.) חכו— אנחנו כבר חוזרות.

בחדר-השינה.

חברה. (בקדרות.) נוח מאוד. המיטה פשוט מפוארת.

אישה. בעלי עשה. משני מזרונים ישנים.

חברה. (פותחת את הארון.) גם את הארון עשה בעלך?

אישה. לא, קנינו.

חברה. (נאנחת.) גם אני רוצה כזה.

בסלון.

חבר. (מוזג יין בכוסית.) אז מה הוא היה, בעלה?

בעל. נבל, שוטה גמור, אגואיסט... ובנוסף לכך, שתיין ללא תקנה.

החבר, שכבר הביא את הכוסית לשפתיו, שם אותה שוב על השולחן.

חבר. האם ראית אותו פעם?

בעל. לא, ברוך השם. אבל אני יכול לתאר לעצמי את הנבל כל כך ברור, שמייד אכיר אותנו, אם אפגוש בו ברחוב.

חבר. יכול להיות, ששתה בשל חיים מרים, בשל דיכאון. . .

בעל. כל השתיינים אומרים כך. למה שמת את הכוסית?

בחדר-השינה.

חברה. בעלך עושה לך הכול— ואת לא מרוצה.

אישה. כן, עושה משהו. . .

חברה. ביחסיכם אין שום שינויים?

אישה. רק לרע.

חברה. את עושה משהו? אני מתכוונת, לגירושין.

אישה. משהו.

חברה. והוא?

אישה. ממשיך לפרכס. עושה הרבה תנועות, שלא מביאות לשום דבר. האדם היחיד שאולי נהנה מן מהעוויתות שלו, זה הוא בעצמו.

חבר. ממה הוא יכול ליהנות?

אישה. מהרגשה שהוא עושה משהו. אינו מרשה לעצמו לעמוד במקום אחד. *(נוכרת.)* תסלחי לי, אני עוד צריכה לעשות סלט.

חבר. אפשר לעזור לך?

אישה. תודה. תרצי לחתוך ירקות?

נשים עוברות למטבח.

(לגברים.) חכו עוד רגע, אנחנו כבר חוזרות.

חברה. *(במטבח.)* איזה ריח נעים. את אופה משהו?

אישה. כן, עוגה.

חברה. *(מתעסקת בירקות.)* אז, את חושבת, שהוא לא יעשה שום דבר?

אישה. אני דווקא חושבת שכן יקרה משהו— יכול להיות— שאפילו הערב. ואם יקרה—

זה לא יהיה בגללו.

חברה. (בתקווה.) הערב?

אישה. לכול סבלנות יש סוף. אני רוצה שוב להיות בן אדם.

חברה. מי את עכשיו?

אישה. (עושה סלט, רוחצת כלים ואופה עוגה בו-זמנית.) מי? משרתת, עוזרת-בית- מטפלת ללא משכורת - מה שאת רוצה, רק לא בן-אדם. כאישיות, אני מתי ביום החתונה.

חברה. את מגזימה קצת.

אישה. הבעיה היא בעומס הדרישות על האישה: אם, בעלת-בית, ידידה, מזכירה, פילגש, אחות רחמנייה, נערת ליווי... נסי ללמוד כל כך הרבה מקצועות, ואנחנו בנוסף לכול עובדות, ולא פחות מהם. ואם חסר בך משהו, אז מייד מחפשים את זה בצד.

חברה. (ברשעות.) אם חסר הרבה, אפשר להבין אותם.

אישה. אין לי מושג, למה במצב כזה רצות נשים לחופה, ולא גברים.

חברה. לא כולן.

אישה. לילד - אפס תשומת-לב. מביט לו בטלוויזיה- וזהו.

חברה. כל הגברים פחות או יותר אגואיסטים... .

אישה. (נכנסת בדבריה.) לא פחות או יותר, אלא כולם מאה אחוז.

חברה. אבל בעלך לא שותה, לא יושב במסעדות... .

אישה. היה שמח לשבת, אבל הוא מרוויח מעט כל-כך, שאי-אפשר לראות את זה אפילו במיקרוסקופ. אין בו בכלל רדיפת-כבוד אפילו ללא פרוטה.

חברה. רדיפת-כבוד רק משחיתה אנשים.

אישה. גבר צריך לדעת לעשות קרירה. ואת בעלי יליו לפנסיה עם אותה משכורת, שעמה לקחו אותו למשרדו.

חברה. יכול להיות, שהוא לא רוצה יותר מזה.

אישה. נכון, הוא לא רוצה, הרי לא הוא עוסק בהוצאות הבית. אבל יש לו משפחה. אני מסתובבת כמשוגעת, ולא אכפת לו.

חברה. האושר אינו תלוי בכסף.

אישה. כשיש כסף, האושר אינו בו. אבל כשאיננו? את יודעת, לא אכפת לי, אם יש לי הרבה כסף או לא. אבל יש גבול. אני כבר מתהלכת יחפה וערומה, ותופרת לי

חצאית מהשמלה של הסבתה. ובנוסף לכול, הקרובים שלו. לא דירה אצלנו, אלא אכסניה.

חברה. אני שומעת אותך ואיני יכולה להבין - למה הוא מרגיז אותך כל כך?

אישה. בכך, שהוא זר לי. האם קשה להבין? הרי הוא עיוור וחרש. מביט בי - ולא רואה. מקשיב - ולא שומע. יושב כאילו על-ידי, אבל בעצמו אי-שם רחוק. אומר לי משהו, אבל אילם הוא, מפני שאין ממש בכל הדיבורים.

חברה. איך הגעתם לכך?

אישה. אינני מבינה בעצמי. הרי היינו פעם צעירים, טיילנו מאושרים כל לילות שלמים עד בוקר, וידענו בדיוק, היינו פשוט בטוחים, שאצלנו הכול יהיה נפלא, לא כמו אצל אחרים, אלא יותר חי, יותר נאצל, והעיקר - לנצח. אבל קרה שאנחנו חיים כמו כולם - אפילו יותר גרוע מכולם. אני רוצה פשוט לבכות. הרי החיים עוברים - ולי אין כבר לא אהבה, ולא תקווה. אני רואה את זה, מבינה, מודה שזו גם אשמתי, אבל אין כבר דרך חזרה. אי אפשר לתקן כבר דבר, מאוחר מדי, כבר נמאסנו זה על זה יותר מדי. או שהרגשות שלנו לא היו אמיתיות, או לא ידענו לשמר אותם - לא משנה עכשיו. . . טוב, די להתלונן. נלך לשולחן, הגברים מחכים כבר מזמן. לכי, אני כבר באה.

החברה לוקחת את הצלחת עם סלט והולכת לסלון. האישה

מנגבת את עיניה הבוכיות ומתאפרת במקצת.

חברה. (לגברים.) לא אפריע?

בעל. בכלל לא. אנחנו ממש משוחחים עליך. את מצאת חן בעיניו מאוד. (לחבר.) נכון?

חבר. כ־כן.

חברה. (בחיוך מסנוור.) אני שמחה מאוד. (לחבר.) גם אתה מצאת חן בעיני.

חבר. תודה.

אתנחתא. החברה מביטה בחבר עד כדי שהוא מבין, שהוא צריך

להסתלק לזמן-מה.

אלך לעשן. (יוצא.)

בעל. בחור מצוין, נכון?

חברה. (ביושב.) יכול להיות. עלי לדבר אתך.

סוף המערכה הראשונה.

המערכה השנייה

הפעולה נמשכת ללא הפסקה. הבעל והחברה עומדים אחד מול השני.

חברה. עלי לדבר אתך.

בעל. בכול רגע יכולים להיכנס הנה. . .

חברה. עלי לשאול רק שאלה אחת.

בעל. על מה דיברת עם אשתי?

חברה. על שום דבר. הראתה לי את הקן שלכם. לפחות עכשיו אני יודעת, איך אתה גר. נוח מאוד, אין מה להגיד.

בעל. (אינו בטוח.) אני שמח מאוד.

חברה. גם אני. יותר מכול מצאה חן בעיני מיטה הנוצות, שעשית בעצמך, ועליה, זה ליד זה, שתי כריות.

בעל. (במבוכה.) לשווא את מקנאת. הרי מאה פעמים הסברתי, שאיננו חיים יחד.

חברה. רק שוכבים.

בעל. מה, אני צריך לשכב אל הרצפה?

החברה שותקת.

אני מוכן להישבע לך אלף שבועות. . .

חברה. תשאיר אותן אצלך. לי אתה אומר, שאתה רוצה לעזוב אותה, ובינתיים אתה ממלא את כל הדירה בוויים ומדפים.

בעל. אני עושה את זה בגלל הדיכאון, את מבינה? אני ממלא את הריק ביחסי עמה.

חברה. אין לנו זמן לדיבורים האלה. תגיד, במה נגמרה השיחה הגלויה ביניכם?

הבעל שותק.

נו? מה היא אמרה?

בעל. (במבוכה.) מי?

חברה. (בקוצר רוח.) אשתך.

בעל. על מה?

חברה. האם עוד לא דיברתם?

בעל. אני לא יודע למה, לא הצלחתי. הייתי צריך לרוץ לקנות יין.

חברה. אלוהים אדירים, מה פתאום יין?

בעל. היין לא שייך לזה בכלל, את צודקת. אבל ביום כזה, את מבינה? אף על פי שהתאריך אינו עגול, אבל. . .

חברה. (בכעס.) לא אכפת לי התאריכים שלכם! (מושלת ברוחה.) תסלח לי, אבל העצבים שלי לא מחזיקים מעמד. יש גבול לסבלנות.

בעל. אדבר אתה.

חברה. כמו בשבוע שעבר?

בעל. הפעם - החלטה נחושה.

חברה. אתה פוחד לפתוח את פיד בנוכחותה.

בעל. אגב, צריך לפתוח את הבקבוקים. (מחפש מחלץ.)

חברה. מה, אתה מתעלל בי?

בעל. מה אתך?

חברה. כלום! נמאס לי להיפגש ברחובות!

בעל. את חושבת שלי יותר קל? את, לפחות, חיה בעצמך, ואילו אני צריך תמיד לשחק במחבואים.

חברה. אז תפסיק.

בעל. כן אפסיק. אדבר הערב.

חברה. תיקח בחשבון, יש גבול.

האישה נכנסת עם מגש בידיה.

בעל. אני מסכים: יש גבול ליכולתו של שחקן.

חברה. (בלגלוג.) במיוחד תפקידי הגברים בהצגה הזאת אינם מוצאים חן בעיני.

אישה. עם מי את מדברת על תיאטרון? מכול מיני האומנות הוא מבין רק בכדורסל.

בעל. למה את מזכירה בלי הפסקה את הכדורסל? אני מסתכל בו פעמיים לשנה. ובכלל,

יתנו לנו לאכול?

חבר. (מופיע.) וגם לשתות.

אישה. הכול מוכן.

בעל. סוף-סוף.

אישה. (אינה מזכה את בעלה בתשובה.) תשבו, בבקשה, הכול מתקרר.

כולם מתיישבים, שמים אוכל בצלחותיהם וכו'.

בעל. (לחבר.) עליך להרים כוס-ברכה.

חבר. למה דווקא אני?

חברה. אתה, נדמה לי, ידיד ותיק שלכם.

חבר. (קם, הכוס בידו.) נו... מה להגיד, חברים... הזמן רץ. דומה, שרק אתמול חגגתי

אתכם את החתונה שלכם, והנה... אף על פי שהתאריך אינו עגול, אבל, איך אומרים... בקיצור, אני מאחל לכם אהבה והסכמה, ושתחיו, כמו קודם, בידידות, ותראו לכולם דוגמא.

אישה ובעל: תודה.

כולם שותים ואוכלים.

חברה. תרשו גם לי לאומר משהו. (לאישה.) אני רוצה לשתות בנפרד לכבודך.

בעל. מה פתאום רק לה הכבוד?

חברה. (עומדת עם הכוסית.) ראשית, מפני שהיא חברתי. שנית, מפני שהאישה - היא

מרכז המשפחה. עליה לארגן את חיי משפחה, לווסת אותם, להקריב עבורם, אם צריך, את ענייניה הפרטיים - זהו תפקיד הנשים. ואם את לא יודעת לעשות את זה,

אז איזו אישה את, לכול הרוחות? .. אני אומרת עכשיו משהו אחר לגמרי... .

בקיצור, לכבודך! (מנשקת את האישה.)

חבר. אני מצטרף.

אישה. תודה.

האיש והאישה מחליפים נשיקה קצרה. החבר והחברה מפסיקים

לאכול ומתבוננים בהם.

חברה. למה כל כך מעט?

אישה. נשיקה יותר ארוכה תהיה אחר כך, כשהאורחים ייצאו. בבקשה, תאכלו, תשתו,

למה הפסקתם?

צלצול המזלגות מתחדש.

בעל. (לחבר, בקול נמוך.) תשמע, אולי, עלי לקום בשקט, לצאת בלי רעש מהחדר ולהסתתר אי-שם, באוסטרליה?

חבר. שב.

בעל. האם אין לך אף פעם מצב רוח כזה, שאתה רוצה לעזוב הכול לעזאזל וללכת באשר יוליכוך הרגליים?

חבר. כולם רוצים להגיע לקצה העולם, אבל בסך-הכול מגיעים לבית-הקפה הקרוב. (מרים את הכוסית.) הנה מוטב. . . . לסילוק המתיחות. (שותה.)

אישה. (לחברה.) למה צלחתך ריקה? (לבעל.) מדוע אינך מחזר אחרי הגברת?

בעל. (לחברה.) מה רוצה הגברת? אולי להציע לה קצת סלט או עוף במיונז? זה באמת טעים מאוד וימצא חן בעיני הגברת.

אישה. למה אתה מתנהג כל כך רשמית עם חברתי? תשתה עמה לפי המנהג הרוסי-לברודרשאפט.

בעל. אנחנו כמעט לא מכירים זה את זה. . . .

אישה. שטויות.

בעל. (מוזג יין לכוסיות.) ובכן, לברודרשאפט?

הם שותים ומתנשקים.

אישה. הנה, כך צריך להיות.

בעל. יש לי רעיון! (לחבר.) תשתה גם אתה עמה לברודרשאפט. אנחנו כולם כמשפחה אחת, ואתם יושבים זרים ואפילו לא מסתכלים אחד בשני.

אישה. נכון. (לחברה.) תשתי. גם אני רוצה, שתתיידדו.

בעל. (נותן להם כוסיות.) ובכן, לברודרשאפט!

החבר והחברה שותים ומתנשקים. אתנחתא.

אישה. נו, למה אתם מנהגים כאילו הייתם עשויים מעץ?

חברה. בכלל לא, נדמה לך. טוב לנו.

כולם אוכלים. אתנחתא.

בעל. למה אנחנו שותקים?

אישה. על מה נדבר?

בעל. אולי, נרקוד? משעמעם קצת.

אישה. יש מי שמשמעמם, ויש מי שאינו משמעמם.

בעל. צריך היה להזמין יותר אנשים. הרי אמרתי לך.

אישה. אני זוכרת, ביום החתונה כל האורחים היו מיותרים בעיניך.

חבר. את גם עכשיו רוצה, שנהיה מיותרים?

אישה. עכשיו אני רוצה כלום.

חבר. אולי, נרקוד בכול זאת?

אישה. (לבעל.) שים מוסיקה.

טנגו איטי מצלצל. החבר רוצה להזמין את האישה.

חברה. כמו שמקובל, את הריקוד הראשון הכלה מעניקה לחתן.

הבעל והאישה רוקדים בלי רצון. החבר והחברה נשארים לשבת.

אישה. מה אתם יושבים ככה?

חברה. איש לא מזמין אותי.

בעל. רקד, זקן, אל תהיה עצלן.

החבר מזמין את החברה ללא רצון. כולם רוקדים.

חברה. תשמע, הרי זה הטנגו שלנו! אתה זוכר אותו?

חבר. כן. מוזר קצת.

חברה. אני רואה שיבה אצלך.

חבר. ואילו את לא השתנית.

חברה. תודה. איך אתה בכלל?

חבר. בסדר. (רוקדים.) אם להגיד אמת: לא עליז מדי. ואת?

חברה. אותו דבר. האם לא נדמה לך לפעמים, שעשינו שטות?

חבר. אפילו שתיים. הראשונה – שהתחתנו, השנייה – שהתגרשנו.

חברה. מעניין, מה היה, אילו שוב התחלנו לחיות יחד.

חבר. זאת הייתה השטות השלישית.

הנגינה נפסקת.

בעל. (לחבר.) שים משהו יותר עליז.

נשמעת מנגינה בקצב מהיר. כולם רוקדים בשכיחה עצמית.

חבר. אוי! (מפסיקה לרקוד.)

בעל. מה קרה?

חברה. העקב נשבר לי.

אישה. לא נורא. (לבעל.) תוכל לתקן?

בעל. (בודק את הנעל.) אנסה. (יוצא.)

אישה. (לחברה.) נלך, תנעלי משהו שלי.

האישה והחברה הולכות לחדר השינה. החבר שותה מהר שתי

כוסיות ומוציא סיגריה. האישה מוצאת בארון זוג נעליים.

החברה מודדת אותן. האיש חוזר לסלון עם כלים.

בעל. (לחבר.) תחזיק.

החבר מחזיק את הנעל. האיש מתחיל לחבר את העקב בפטיש

ומסמרים.

אני מוכרח לדבר עכשיו עם אשתי.

חבר. למה «מוכרח»? »

בעל. נשבעתי בהן צדק.

חבר. למי?

בעל. (מעיף מבט לצד חדר השינה.) לעצמי.

חבר. בכול זאת החלטת להיפרד ממנה?

בחדר-השינה.

חברה. אולי כדאי לך להיפרד ממנו?

אישה. את חושבת שאני לא חושבת על כך?

חברה. אני חושב, שאת חושבת על כך.

אישה. אגיד לך יותר מזה - אני חושבת רק על כך.

חברה. אולי, תפסיקי לחשוב?

אישה. ולהישאר בודדה?

חברה. את עצמך אומרת שאינך זקוקה לו.

אישה. כן, לי אין צורך בו, אבל האם אנחנו מחזיקות בבעל בשביל עצמנו?

חברה. אז בשביל מי?

אישה. בשביל האנשים האחרים. *(בוחרת לחברה עוד זוג נעלים.)* הנה, תנסי את אלה.

חברה. תודה.

אישה. תראי, בעיני החברה אישה בלי בעל - זו... .

חברה. שטויות.

אישה. אני מסכימה. אבל תגידי מה שאת רוצה, לאישה בודדה תמיד יש תסביך.

חברה. אפילו לסבתא שלי אין השקפות כאלה מלפני המבול.

אישה. אולי, כשאהיה סבתא, גם אני אהיה יותר מודרנית. אך בגיל שלנו, תסכימי,

להיות נשואה זה יותר בטוח. נו, איך לך הנעליים? לוחצות?

חברה. *(לפני הראי.)* קצת.

אישה. תמדדי את אלה שעלי?

חברה. בסדר.

אישה. להגיד את האמת, אני גם מרחמת קצת עליו. בכלל אינו מסוגל לשום דבר. לאן

ילך מסכן כמוהו?

חברה. אל תדאגי, לא הוא ייאבד בלי העוגה שלך. ובקשר לתסביך שלי אגיד ככה:

אישה אמיתית זו אישה חופשיה, ולא זאת, שכדי למצוא חן בעיני «האנשים

האחרים" משעבדת עצמה כטבחית ללא שכר. *(מצביעה על העוגה.)*

אישה. את נגד נישואין בכלל?

חברה. זה תלוי. יכול להיות, שנישואין הם מנהג עתיק, שעבר זמנו.

אישה. עוד לא המציאו שום דבר במקומו.

האישה חולצת את נעליה ונותנת אותן לחברה. היא מודדת.

האישה מחפשת בקופסאות כדי לבחור לעצמה נעליים אחרות.

בסלון הבעל, מסמרים בשפתיי, דופק בפטיש בנעל.

חבר. אני רואה, שאתה יודע לעשות הכול.

בעל. אהעע איז האאו אהה, הא אהה איהיים איז אואו.

חבר. מה אתה נוהם שם?

בעל. אוה אהעה.

חבר. מה?

בעל. (יורק את המסמרים.) הרי אתה רואה, שפי מלא במסמרים. תפסיק להציק עם הדיבורים שלך.

חבר. מה רטנת?

בעל. שאת הנעל אני יכול לסדר, אבל את העניינים שלי איני יכול לסדר. טוב לך, אתה חופשי.

חברה. אז מה? אתה חושב שזה מתוק?

בעל. בכול זאת, טוב מחיים שלי.

חבר. כמובן, יש פלוסים במצב כזה. . .

בעל. אתה עוד מדבר! יכול לעשות, מה שאתה רוצה. ללכת לכול מקום. אין לך חובה לדווח, אינך תלוי במצב רוח של מישהו, אף אחד אינו תולה על צווארך ולא נכנס לתוך נשימתך.

חבר. אתה פשוט לא רואה את היתרונות של חיי משפחה.

בעל. יתרונות? לא, רק החופש יכול לתת לאדם אושר, ש. . .

חבר. (נכנס בדבריו.) איני יודע על החופש, אבל בדידות - זו לא בשביל גבר. כשאתה לבד, אפילו ללכת להטביע עצמך זה משעמעם. איני יודע כמה זמן לא אכלתי כבן אדם.

בעל. לא עבור אוכל מתחתנים.

חבר. יופי יכול להימאס, אבל אוכל טוב - לעולם לא. מה הם חיי רווק? פונדק ארעי. קורה שזה נעים, אבל רוב הזמן, נורא. צריך עוגן, נמל, כלומר, משהו קבוע ובטוח.

בעל. תקשיב בקולי, אל תתחתן.

חבר. אני משתדל. אבל באחד הימים צריך בכול זאת להסתדר. להתחיל לקנן כשאהיה בן שישים?

בעל. נו, לשישים אתה עוד לא כל-כך קרוב.

חבר. ומשש-עשרה, נגיד, די רחוק. תאמין או לא, בערבים אני פוחד להיכנס לדירה הריקה.

בעל. אז תתחתן.

חבר. לקשור את עצמך עם אישה, שחצי שנה תיראה לך הטובה מכולם, וכול החיים אחר כך הרעה מכולם?

בעל. אז אל תתחתן.

חבר. (מוזג יין לכוסו.) נשתה.

בעל. אשתך לא נשואה?

חבר. אומרים שלא.

בעל. היא נפגשת עם מישהו?

חבר. אומרים שכן.

בחדר השינה.

אישה. מישהו יודע שאתם נפגשים?

חברה. עוד לא.

אישה. אבל לי תראי אותו?

חברה. (מתחמקת.) בוודאי.

אישה. הוא איש מעניין?

חברה. תראי בעצמך.

אישה. הוא עומד להתגרש?

חברה. קשה לדעת.

אישה. מה הוא אומר על כך?

חברה. מה הם תמיד אומרים? מפטפט על אשתו וילדו.

אישה. והתרנגולת הזאת?

חברה. איזו תרנגולת?

אישה. נו, האישה. היא אוהבת אותו?

חברה. ודאי שלא.

אישה. (נועלת את הנעליים.) אני מכירה נשים כאלה. בכול מחיר מחזיקות בבעליהן רק כדי להיות נשואות. (מסתכלת בראי ברצון.) עושה להסתכל בהן.

חברה. (לפני הראי גם היא.) נעליך יפות, אבל הן לא מתאימות לי.

אישה. תתהלכי קצת בהן, תתרגלי.

חברה. אולי השמלה שלי לא מתאימה להן? הוא, בעצם, בחור טוב, אבל אשתו כל כך דיכאה אותו. . .

אישה. מי היא, הפרגית הזאת?

חברה. האישה?

אישה. כן. משהו בלתי נעים?

חברה. לא זה העניין, מה היא. אני בכלל שונאת בנות-זוג.

אישה. אבל את עצמך רוצה להינשא. נכון?

חברה. אז מה? תחשבי בעצמך: אינה אוהבת אותן, אינה דואגת לו, בוגדת בו - ולמרות זאת היא במקום הראשון, לה כל הזכויות, והכול מפני שהיא רעיה ואני שום דבר. אף על פי שהוא נותן לי את נשמתו וגופו, ולה - לבנים מלוכלכים ומשכורת, היא על הסוס, ואני אפס. (רצינית.) לפעמים כל כך קשה לי.

אישה. אני מבינה.

חברה. לא, אינך מבינה. תארי לעצמך, שאת תמיד לבדך: בבית, ברחוב, בביקור. כולן עם מישהו, ואת - לבדך. אין תמיכה, אין עתיד. וילדים אין לי.

אישה. מצטערת, שהתגרשת?

חברה. אינני יודעת. אנחנו כל-כך עינינו אחד את השני, שכבר לא הייתה לנו ברירה.

הבעל גומר לתקן את הנעל, דופק בדלת חדר-השינה ונכנס.

בעל. אפשר לנעול, אבל לרקוד לא כדאי.

חברה. תודה.

אישה. טוב, לך.

בעל. נשב כל הערב לבדנו?

אישה. לך, לך, אנחנו עסוקות.

הבעל חוזר לסלון.

את צודקת: השמלה שלך לא מתאימה לנעליים האלה. אבחר משהו אחר, טוב?

(מוציאה מהארון מספר שמלות. החברה מתחילה למדוד אותן.)

בסלון.

בעל. אם כל כך עצוב לך, למה אינך נפגש עם מישהו?

חבר. מי אמר, שאיני נפגש?

בעל. כן? למה שתקת עד היום?

חבר. תראה. . .

בעל. מה, נשואה?

חבר. כן, כאן העניין.

בעל. אבל לי אפשר היה לגלות?

חבר. לך? כן, אבל. . .

בעל. היא יפה?

חבר. בסדר.

בעל. וטמפרמנט?

חבר. בסדר.

בעל. (מקנא.) איזה מזל יש לך. הבעל לא תופס?

חבר. עוד לא.

בעל. שלומיאל כמוהו.

חבר. הוא בחור טוב. לפעמים יש לי אפילו נקיפות-מצפון.

בעל. שטויות. בטח אינו אוהב אותה.

חבר. בעלים מקנאים אפילו אם הם לא אוהבים.

בעל. איזה טעם בזה?

חבר. נניח, למשל, אתה - היית מקנא, אילו ידעת, שאשתך בוגדת בך?

בעל. אשתי? אל תצחיק אותי. היא קרה כמו אשת-שלג.

חבר. אני אומר "נניח".

בעל. אין פה מה להניח. היא לא זקוקה לגבר בכלל, תאמין לי. מוטב תגיד. . .

חבר. (רוצה להתחמק מהמשך השיחה.) מה עושות שם הנשים?

בעל. לדעתי, מודדות סמרטוטים.

חבר. הן, ילדות? מתי תופיעו?

אישה. (מחדר-השינה.) עוד מעט!

חבר. (לבעל.) נשתה עכשיו.

בחדר-השינה החברה מודדת אחת אחרי שנייה את השמלות של האישה.

חברה. החולצה נחמדה מאוד. . . אז את מתכוונת להמשיך למשוך בעול?

אישה. קשה ללכת בחלל ולא להגיע אל אף אחד.

חברה. אבל לך יש אל מי! זאת אני, טיפשה כמוני, התקשרתי עם בעל משפחה.

אישה. את פשוט לא מבינה את האושר שלך. הוא תמיד יהיה נאמן לך.

חברה. אבל האישה?

אישה. את האישה לא צריך לקחת בחשבון. זה סוג משרה. הוא תמיד קשור אליה. תשאירי אותו אפילו לשנה ותמצאי באותו מקום. ואילו הגברים שאינם נשואים יכולים לבגוד בכול רגע. אני, למשל, לא יכולה לעצום את עיני בגלל הדאגה. אני מקנאת עד אימה.

חברה. גם אני.

אישה. לשווא. רק תחשבי: כל שעה ודקה על-ידו רעית החוקית - כל כך יום-יומי, רגיל, נמאס. ורק אור אחד בחלוננו - זאת את, מרגשת, חגיגית, אסורה, אישה נטו, בלי מגהצים, סירים וטיטולים. את רואה, איזה הבדל!

חברה. אם לשמוע אותך, אפשר לחשוב, שנשוי באמת יותר טוב.

אישה. כמובן! הוא תמיד מרגיש את אשם כלפיך ומשתדל לכפר על כך ביחסו הטוב. ואילו החופשי מאישה פוחד, שמשפדים אותו, ומפגין כל הזמן את עצמאותו.

חברה. אילו היית במקומי, היית מדברת אחרת. אין שום דבר בזוי יותר מאשר בעל זר. תמיד הוא כאילו קפוא. אפילו במשך הפגישה מסתכל בשעון וכל כך ממהר- כאילו מאחר למטוס.

אישה. אפשר להבין אותו.

חברה. ברוב, לפני שהוא נוגע בך, שלוש פעמים הוא מסתכל סביב-סביב. אני לא מעיזה לצאת מהמחותרת. בשביל חבריו וקרוביו אינני קיימת בכלל.

אישה. בשביל מה לך קרוביו?

חברה. בשביל כלום, אבל בכול זאת זה פוגע בי. הכול שייך לאישה חוקית. לפעמים הוא נותן לי לנגוס חתיכה קטנה במקום שאשתו לא תראה, ורוצה שאהיה מרוצה. אבל החתיכות האלה כבר תקועות בגרון שלי. . . אסור אפילו לתת לו מתנה: הוא פוחד

לקחת אותה הביתה.

אישה. והוא נותן לך מתנות?

חברה. היה שמח לתת משהו, אבל צריך לדווח על כספו לאישה. קנה לי חזייה וזהו.

בסלון הבעל והחבר שותים לאט יין.

בעל. יותר מכול הן אוהבות לברר יחסים.

חבר. בדיוק כך. גם אצלנו כל יחסינו נהפכים לבירור אותם.

בעל. ועוד הן אוהבות להיאנח על הסוף הבלתי נמנע, ושכול מקרה אין עתיד. כל פגישה הן הופכות לטרגדיה.

חבר. כן, הן יודעות לעשות את זה.

בעל. או פתאום הן מתחילות לדרוש שמייך תתחתן אתה.

חבר. להגיד את האמת, ממש היום היא הגישה לי אולטימטום כזה.

בעל. *(ברגש)* שהיא בעצמה תינצל מהשלומיאל שלה. אחרת כל חייה תבוא אליך בטענות, שהרסת לה את משפחתה. אתה מבטיח לה משהו?

בחדר-השינה.

אישה. הוא לפחות מבטיח לך משהו?

חברה. הססנות - זאת צורת ההתנהגות של גברים בני זמננו. הם מחכים, שהכול יסתדר בעצמו. האישה תתמוסס, הילדים יימוגו, הבעיות ייעלמו. ובציפייה למלכות-השמיים אין לך אפילו זכות לפתוח את פיך, כדי לקרב אותה.

אישה. ואת כמובן באה אליו בטענות?

חברה. זה קורה לפעמים. אני יודעת, שלא כדאי, אבל לא יכולה להתאפק.

אישה. בכול מקרה את צריכה אך ורק לשבח אותו. את שומעת - רק לשבח! ולחזור ולאומר שאת מבינה אותו. גברים אוהבים כשאנחנו מבינות אותם. והעיקר - אף פעם אל תשמידי את הפרה הזו.

חברה. איזו פרה?

אישה. נו, את האישה.

חברה. לדעתך, אני צריכה לשבח אותה?

אישה. תשכנעי אותו, שאתך הכול יהיה אחרת.

חברה. את צודקת. תודה על העזרה.

אישה. על לא דבר. סולידאריות נשים. הו, כמעט ושכחתי את העיקר.

חברה. לדעתך, הכול - העיקר.

אישה. ומה את חושבת? כשאת נאבקת על בעל, אז אין פרטים לא חשובים.

בסלון.

חבר. והעיקר - כל אחת רוצה לתפוס אותך. אתה רק לפני רגע הכרת אותה, והיא כבר משתוקקת לכבס לך לבנים. אנחנו, הגברים, תמיד צריכים להיות על המשמר.

בעל. בדיוק. יש להן טכסיסים - יתפסו אותנו כהרף-עין.

חבר. כן. רק צעד מוטעה אחד - ואתה במלכודת. *(לוקח את הבקבוק.)* נו, עוד כוסית?

בעל. מספיק, אני כבר בלי זה קצת מטורלל. . . אינני רגיל.

חבר. ואני אשתה.

בעל. *(במבוכה.)* דרך אגב, בקשר למלכודת. . .

חבר. נו?

בעל. החברה מוצאת חן בעיניך?

חבר. לדעתי, אין אישה אידיאלית.

בעל. ואני אגיד לך: היא אידיאל. כמעט אידיאל. יש לה רק חסרון אחד.

חבר. אהא, בכול זאת יש.

בעל. קטן מאוד. היא רוצה, שאחרי הגירושין אתחתן אתה מייד.

חבר. ואתה?

בעל. אני מוכן עבורה להתאבד בירייה, להטיל את עצמי אל האש, ללכת אפילו לקונצרט סימפוני. . . אבל היא רוצה רק להתחתן. היום הודיעה ברורות.

חבר. ואתה?

בעל. אני לא מתנגד. אך לא מייד. מייד אסור.

חבר. נכון.

בעל. אני זקוק להפסקה, לחופש קטנצ'יק כזה. . . אתה רואה, למה נהפכתי.

חבר. איך אני יכול לא לראות את זה?

בעל. אתה זוכר, מה הייתי? שרתי שירים, רקדתי טוב מכולם באוניברסיטה. . . *(מתחיל*

לשיר ולרקוד, אבל מפסיק ונאנח). הצרה הוא בכך, שאני נשוי מאוד. אילו הייתי נשוי קצת פחות. . . אבל אני נשוי כל יום. אפילו בימי שבת. הנה, למשל, גרישקה - הוא נשוי לא כל כך מדי. אשתו נותנת לו יום חופש. כל יום שלישי - זה היום שלו. עשה, מה שעולה לדעתך. אין שאלות וחקירות.

חבר. לא יכול להיות.

בעל. תשאל את מי שאתה רוצה. פעם אחת הלשינו לאשתו, שראו אותו עם חתיכה אחת. והיא השיבה: אם ביום שלישי, זה לא אכפת לי. הנה אילו נשים יכולות להיות.

בחדר-השינה.

חברה. את יודעת, השמלה, שעליך, הכי מוצאת חן בעיני.

אישה. ושמתך, בעיני.

חברה. אולי, נמדוד? אני את שלך, ואת את שלי?

אישה. ברצון.

הנשים פושטות את שמלותיהן.

תיראי, יש לנו אותה חזייה! איפה קנית אותה?

חברה. לא קניתי. היום הוא נתן לי אותה במתנה. . . נו. . . הוא. הרי סיפרתי לך כבר.

אישה. ולי - בעלי. גם אני קיבלתי היום.

חברה. מה, גם את?

אישה. כנראה, קנו באותה חנות. מצחיק, נכון?

חברה. (בקדרות.) מצחיק מאוד.

אישה. אני לא יכולה לסבול את הצבע הזה.

חברה. גם אני לא.

הנשים מסתכלות בראי.

אישה. תיראי, אנחנו דומות אחת לשנייה. אפילו אותה מידה יש לנו.

חברה. באמת.

אישה. כשאנחנו לבושות באופן דומה, אפשר לראות זאת בברור. הנה, אם קצת לשנות

לך את התסרוקת. . . (מסדרת לחברה את התסרוקת.) את רואה?

חברה. מעניין. . . אף פעם לא חשבתי על כך.

האישה לובשת את השמלה של החברה, והחברה - את שמלתה של האישה.

אישה. לך מתאים נורא. נישאר ככה – טוב?

חברה. בסדר. לשם גיוון.

אישה. עכשיו נלך, הם שם מתמזמזים בלעדינו. להגיד את האמת, אין לי רצון ללכת אליהם. אתך כל כך חמים. . . דרך אגב, איך נראה לך החבר שלי? מוצא חן בעיניך?

חברה. מ-מ. . . עוד לא הסתכלתי בו ממש. אני רוצה לשאול אותך משהו. . . האם באמת טוב לך אתו בזמן ש. . . נו. . . ?

אישה. בוודאי. רק אתו אני מרגישה את עצמי אישה. לא כמו עם בעלי. (בגועל-נפש מעיפה מבט על המיטה).

חברה. (בוהירות). מה «עם בעלי»?

אישה. אני מעדיפה לא לספר.

חברה. חכי, האם את אתו. . . אני מתכוונת. . .

אישה. (פורשת כפיים). בעל חוקי.

חברה. אז ככה. . . ואני חשבת. . .

אישה. רבע שעה לשבוע אפשר לסבול. אחרת יתחיל לחשוד, להיעלב. . . ולנו יש בעיות גם בלי זאת.

חברה. יכול להיות, שגם לו אין צורך ביחסים כאלה? אולי, יש לו מישהו אחרת?

אישה. לו? אל תצחיקי. בארבע עיניים אספר לך, שהוא גבר רק לפי תעודת הזהות שלו. הוא מתאים רק ללמד ילדות לרקום.

(הנשים הולכות למטבח. הגברים בסלון).

בעל. (קצת שיכור). הנה אומרים – נשים, נשים. . . איפה הן, הנשים האלה? כשאני חושב, כמה נשים יש בעולם, כל כך שונות: חביבות, זריזות, ביישניות, טבעיות, גנדרניות, תמימות, בעלות ניסיון, בתולות, אינטליגנטיות, עליזות, עדינות. . . וכולן לא בשבילי. בשבילי רק האישה שלי האחת, והאם האישה היא אישה?

חבר. אז מי היא?

בעל. גוש קרח, בובת עץ, קרש - מה שאתה רוצה, רק לא אישה. אגיד לך כגבר לגבר: יותר גרוע מאשר עמה לא יכול להיות. הבנת? זה שמינית. עכשיו תשיעית. . .

חבר. רגע, רגע. . . האם אתם. . . נו. . .

בעל. איך אפשר להינצל מזה, אחי? נישואין הם נישואין.

חבר. אבל חשבתי. . .

בעל. לחשוב אין מה לחשוב, ואין פה מה לעשות. הנה גרישקה ואשתו. . . גרישקה מדבר, שבלילות כול כך טוב לו, שאי אפשר אפילו לתאר. ולנו. . . (מנפנף בידו). אתה רוצה, שאספר לך, איך זה מתרחש ביני לבינה?

חבר. לא צריך.

בעל. אתה החבר שלי או לא?

חבר. כן החבר שלך. אבל לא צריך.

בעל. בכול זאת אספר. למי עוד, אם לא לך? ביני לבינה זה מתרחש כך. . . (מנסה לנסח) שהיה מוטב, אילולא היה מתרחש כלל. דממה לבנה.

חבר. אז מי מכריח אותך?

בעל. אין ברירה? אם אחסיר ואזלזל, תתפוס מייד, מה קורה. ואני לא רוצה לאבד אותה.

חבר. את מי? את אשתך?

בעל. לא. את החברה.

חבר. (מבולבל). אינני מבין. (לוקח מהצלחת עצם).

בעל. תן לי. (תופס מידו את העצם ואורז אותו בזהירות בשקית).

חבר. בשביל מה לך העצם?

בעל. יש לי כלב בחצר.

חבר. (מתפלא). שלך?

בעל. של שכן. כלבה נחמדה כזאת. עם עיניים. בעליה ממית אותה ברעב, אבל אני - אני לא יכול בלעדיה, אתה מבין? מאכיל אותה, מלטף, מפנק, מדבר כל מיני מלים. . .

חבר. והיא?

בעל. גם היא אוהבת אותי. אבל לא כמו את בעליה. אין צדק בעולם.

חבר. תלנה כלב משלך.

בעל. היא לא תרשה. ואני הייתי רוצה. רק תחשוב, אני בא הביתה, והיא ממחרת לקראתי, שמחה כזאת. . .

חבר. ואני אוהב לעבוד את האדמה. תמיד חלמתי שתהיה לי גינה. אבל בשביל מי לעשות את זה?

במטבח.

חברה. (מתבוננת באישה המסדרת את העוגה על צלחת.) גם אני הייתי רוצה לבשל ולאפות. אבל בשביל מי?

אישה. הגיע זמן להדליק את הקומקום.

בסלון.

בעל. אז, אתה אומר, הקומקום מתקרר?

חבר. איזה קומקום?

בעל. זאת אומרת, ההרגשות. בקשר לתרמודינאמיקה.

חבר. א-ה... כן, מתקרר.

בעל. אבל אם נשים את הקומקום על תנור?

חבר. אם נשקיע אנרגיה, ברור שיתחמם.

בעל. אז המדען שלך אינו צודק. בוודאי, אם נסגור שני אנשים בחדר אטום, יימאסו אחד לשני מהר. אבל החיים רותחים מסביב - יכול להיות, שזה ממש כמו בתנור? הרי בחיים משותפים אנחנו לא רק מאבדים, אבל גם יוצרים משהו?

חבר. כמובן.

בעל. יוצא מזה, שללא בהכרח הנישואין צריכים להתקרר. את היחסים צריך לבנות כל הזמן. להשקיע אנרגיה. זהו חוק התרמודינאמיקה.

חבר. למה אתה מוביל?

בעל. אני עייף. לעתים קרובות אני בעצמי לא מבין, למה אנחנו רבים. לפעמים אני פשוט רוצה לחבק אותה ולהגיד (פונה ברגישות אל הקקטוס.): "למה אנחנו מתווכחים כל הזמן? למה אנחנו מענים זה את זה? האם אי אפשר להתחיל את הכול מהתחלה?" (מחבק את הקקטוס ומייד קופץ ממנו.)

חבר. נסים לא מתרחשים. הדבר הוא בזה, שאתה והיא, וגם אני - כולנו חשבים רק על עצמנו. הנה פירטת פה את ה-"ראשית", וה-"שנית" שלך, וכל הזמן "היא" ו-"היא". ומי אתה? אפולו? אינשטיין?

האיש שותק.

אתה אש רגיל, בינוני מאוד, אבל דורש כלפיך יחס אידיאלי.

בעל. מה, לדעתך, אני צריך לדרוש?

חבר. יכול להיות, שלא צריך לדרוש, אלא לתת משהו. יכול להיות, צריך לשנות את עצמנו, ולא את בעלות-הזוג?

בעל. תראה, איך פתאום התחלת לדבר!

האישה והחברה נכנסות לסלון. החברים מסתכלים בהן בתמיהה.

אי אפשר להכיר אותן!

אישה. מי מאתנו יפתה יותר?

בעל. שתיכן. בחיי.

חבר. אנחנו יושבים פה בלעדיכן ומשעממים.

חברה. (בעוקץ.) ועם זאת שותים.

אישה. עכשיו נעורר אותם! שים מוסיקה.

חבר. (מדליק את הרדיו.) מזמינות הגברות!

האישה מזמינה את החבר, החברה - את הבעל.

חברה. (בקול נמוך.) דיברת עמה?

בעל. מתי יכולתי? לא יצאתן מחדר-השינה.

חבר. כמובן. אבל לתת לה במתנה חזיונות יש לך זמן.

בעל. מה פתאום? עוד מעט, ואדבר אתה.

חברה. מתי?

בעל. מייד. נשב עוד חמש דקות ואדבר.

אישה. (לחבר.) נומה תגיד לי?

הריקוד נגמר.

חבר. הגיע זמן ללכת הביתה.

חברה. כן. בטח כבר נמאסנו לכם.

בעל. (בחופזה.) אל תדברו שטויות, לא ניתן לכם לצאת.

אישה. (בחופזה.) וודאי שלא ניתן. הרי לא שתינו אפילו קפה. שבו, בבקשה. (מושיבה את

האורחים. לבעל.) מזוג יין.

האישה מגישה תה. שתיקה. הבעל מנסה לפתוח בשיחה.

בעל. מה יש חדש?

אישה. אתה שואל אותי?

בעל. אני שואל בכלל.

אישה. אם אותי, אז שום דבר. אלא אם אתם רוצים לדעת שפגשתי את גרישקה לא מזמן.

בעל. מה הולך אצלו?

אישה. בסדר. התגרש מאשתו.

בעל. מי? גרישקה? ! לא יכול להיות!

אישה. כבר היה המשפט.

בעל. אבל... אבל... זה... (אינו יכול למצוא מלים).

חבר. אל תהיה עצוב. נשתה ונשכח הכול.

בעל. (בצער.) לא רוצה.

אישה. אפשר לחשוב, שהגיע סוף העולם.

חברה. האם אינך מבין, שלפעמים גירושין הם הפתרון הטוב ביותר?

בעל. אני מבין. ועוד איך מבין. אבל גרישקה... לא, איני מאמין. היו להם נישואין של אהבה.

אישה. אז מה, אהבה! אידיוטית בת תשע-עשרה מתאהבת בבחור, למשל, מפני שהוא יודע לשיר שירים. או לרקוד.

חבר. ובעיקר מפני שבגיל כזה מתאהבים.

בעל. אבל לא כולם טיפשים וטיפשות כאלה!

חברה. מה אנחנו מבינים בנעורים?

בעל. צריך לאסור להתחתן עד גיל עשרים וחמש.

חברה. עד שלושים.

אישה. עד ארבעים וארבע.

חבר. צריך לאסור להתחתן בכלל. לפחות לגברים. נשים - שתתחתנה כמה שהן רוצות - אבל לגברים - לאסור.

חברה. חכם שכמוך. לעצמך - אסור, אבל שאחרים יתחתנו, אם הם רוצים.

אישה. (בעוקץ.) הוא בכלל פסימי מדי. יותר מכול הוא פוחד מחיי משפחה.

חברה. האם זאת פסימיות? זאת פחדנות.

בעל. (עוד קצת שיכור.) הדבר הוא בכך, שלא היה לו מזל בחיים. הוא בחור נחמד, טוב-

לב, ותפסה אותו נבלה איזושהי. . .

חבר. (מפסיק.) מוטב נשתה ונשכח הכול.

חברה. לא, זה מעניין מאוד. שיספר.

בעל. (לחבר.) אל תתרגש. היא יודעת, מה זה גירושין בלתי מוצלחים, ותבין אותך.

(לחברה.) ואחר כך הוא לבד לבד.

חברה. מסכן שכמוהו. ואף אישה לא מלטפת אותו.

בעל. מה שבקשר לליטוף, אל תדאגו. בינינו, יש לו מישהי, ש. . . אתן מבינות.

אישה. כן? אתה מכיר אותה?

בעל. אני, החבר הקרוב ביותר שלו? איזו שאלה! ודאי, שמכיר!

אישה. (בקנאה.) זה באמת מעניין.

חבר. (לבעל.) תפסיק לטפטף. מוטב שנשתה.

בעל. ונשכח הכול.

אישה. (בקנאה, לחבר.) למה לא הבאת אותה לכאן?

בעל. לא יכול. העניין הוא שהיא נשואה.

אישה. (לחבר.) ומי הבעל?

בעל. שלומיאל איזה שהוא.

אישה. (לחבר.) היא אוהבת את בעלה?

בעל. את השלומיאל? ודאי, שלא.

אישה. (לחבר.) והבעל אותה?

בעל. גם לא.

אישה. (לחבר.) אז מה מקשר אותם?

בעל. מה? (נדהם.) לחבר. תשמע, למה הם באמת לא נפרדים?

חבר. (בקדרות.) אשאל אותם.

בעל. (לאישה.) את רואה, גם הוא לא יודע. אבל, תראי, נישואין זה דבר יציב מאוד.

לפעמים הכול כבר נהרס, רק מתעה נשארה, אבל הם קיימים, וקיימים חזק.
אישה. (כבר הבינה, שמדברים עליה. לחבר.) למה אינך רוצה לקרות אותה מן השלומיאל
 הזו?

בעל. בשביל מה? טוב לו ככה. הכול מה שהוא רוצה ממנה, היא נותנת לו.
אישה. (בקור.) נבון.

בעל. והיא חולמת, איך להשיג אותו. נדבקת אליו כמו קוץ, אינה נותנת לו לעשות אפילו
 צעד אחד. . .

חבר. (ביאוש.) תשמע, מה אתה מקשקש?

בעל. אני מקשקש? תספר להן על האולטימטום שלה, שתתחתן עמה. שיצחקו.
אישה. חה-חה-חה.

חברה. האם הבעל לא רואה שום דבר?

בעל. (בעליזות.) שום דבר! שלומיאל כמוהו!

חברה. לאן הוא מסתכל?

אישה. אינך יודעת, במה מסתכלים בעלים? בטלביזיה.

חברה. (מעיפה מבט אל החבר.) או בכוס יין.

חבר. (עונה במבטו.) או בנשים אחרות.

אישה. בקיצור, בכול מקום, חוץ מבאישה משלו.

חבר. תשמעו, בואו נשתה!

בעל. ונשכח הכול.

אישה. למה לשכוח? (לחבר.) ספר, איך היא נדבקת אליך.

חברה. (בעוקץ.) והעיקר, עבור מה?

בעל. עכשיו אספר לכן את הכול בפרטים.

חבר. סתום את פיך סוף-סוף! הרי אתה שיכור!

בעל. באמת, ראשי סחרחר, אף על פי ששתיתי רק ארבע כוסיות.

חבר. אינך שתיין, לכן גם זה הרבה בשבילך. לך, שטוף את ראשך במים קרים.

בעל. (באומץ לב.) לא. קודם אני צריך לדבר עם אשתי.

חבר. אז מוטב, שנלך הביתה. (קס.)

אישה. (מחזיקה אותו.) לא, בשום פנים ואופן! תישארו כאן ללון.

חבר. כאן? הדירה שלכם לא כל כך גדולה. . .

אישה. למה? הילד אצל הסבתא. יש מספיק מקום. (לחבר.) תביא לכאן שמיכות. הן שם, בארון, אתה יודע. . .

החבר יוצא לחדר-השינה. החברה לוקחת כוסות, מעיפה מבט מלא-משמעות אל הבעל ויוצאת למטבח. האישה נשארת במקומה.

בעל. אני רוצה להגיד לך, ש. . . (משתתק, מדליק רדיו. מנגינה שקטה נשמעת.)

אישה. (בעייפות.) נו?

בעל. (בלתי צפוי לעצמו.) תשמעי, למה אנחנו מתווכחים כל הזמן? למה אנחנו מענים זה את זה? האם אי אפשר להתחיל הכול מהתחלה? האם איננו יכולים לחיות בידידות ובעליזות?

אישה. מה אתך ככה פתאום?

בעל. למה "פתאום"? אני חושב על כך כל הזמן, פשוט אין לי כוח לסבול את זה. האם אינך רוצה, שנחיה אחרת?

אישה. זה תלוי לא רק בי.

בעל. מה נוגע בי, אני מוכן לכול, מה שאת רוצה. אני עייף מהחיים האלה.

אישה. אם אתה מתכוון ברצינות. . . (אתנחתא.) אולי כן ננסה?

בעל. (מחבק את האישה.) אז שלום?

אישה. שולם.

בעל. לעולם?

אישה. לעולם.

בעל. אבן נגלה מעל לבי. (מנשק את האישה.)

אישה. אינני מכירה אותך.

בעל. גם אני אותך. את כל כך יפה עכשיו.

אישה. מפני שאני לא בשמלה שלי.

בעל. אין פה שום קשר לשמלה. (הוא רוצה עוד פעם לנשק את האישה, אבל עם זאת מפיל את הקקטוס.)

אישה. (בעצב.) הנה. . .

בעל. לא נורא, נקנה חדש, יותר טוב מזה.

אישה. גידלתי אותו כל כך הרבה שנים, ואתה "לא נורא".

בעל. האם כדאי להיעצב בגלל שטויות כאלה? הרי החלטנו להתחיל חיים חדשים.

אישה. כול עוד אתה רואה את הצרות שלי כשטויות, לא יהיו לנו חיים.

בעל. בשביל מה לנו הקקטוס המכוער הזה? הוא רק הפריע לנו.

אישה. פשוט אתה שונא את כל מה שחשוב לי.

החבר נכנס, שמייכות וכרים בידי.

בעל. ואת שונאת אותי.

אישה. יש לי סיבות טובות. (יוצאת.)

חבר. (במבוכה.) לאן לשים את זה?

בעל. איפה שאתה רוצה.

החברה מעשנת עצבנית במטבת. האישה בוכה על המיטה בחדר-

השינה.

חבר. (שם את השמייכות על הספה ומרים את הקקטוס.) אינני מבין איפה לשים את

השמייכות. מי ואיפה יישן? מה, אני בחדר אחד עם החברה?

בעל. כן. לא. לא!

חבר. אז איך?

בעל. נברר אחר כך.

חבר. מה קרה? שוב רבתם?

בעל. לא בכך העניין. עכשיו מדבר אתה ואשים סוף לדבר.

חבר. גם לי מחכה שיחה הזאת. אבל מה אגיד לה?

בעל. מה שנוגע אלי, אני יודע מה להגיד. הרי אי אפשר לחיות אתה. ראשית, היא לא

עוקרת בית. שוכחת הכול, אינה מספיקה שום דבר, הבית מלוכלך, האוכל לא

מבושל, ועם זאת תמיד טוענת שהיא מתה מעייפות.

חבר. כמובן, הייתה יכולה לעבור אלי. אבל אז יהיו בעיות רבות. . .

בעל. שנית. . . מה היה שנית? . . . אה, כן. . . כסף. הכסף המחורבן! מה, אני צריך

לגנוב אותו?

חבר. יכול להיות, שאני פשוט מפחד. אבל, אם כך, אז יש ממה לפחד.
בעל. שלישית, והעיקר. . . לא, על העיקר אחר כך, ועכשיו פשוט: שלישית. . .
הפעילות מפסיקה. תחילה הקול נעלם, ורק דו-שיח אילם נמשך.
אחר כך גם הדמויות קופאות, וסוף-סוף האור כבה. ב"סטופ-
קדר" הזה מסתיימת מערכה נוספת של תענוגות הנישואין.

הסוף